

ROČNÍK 1.

TÝDENÍK OBČANSKÉHO FÓRA V HRANICích

PŘEHLED

14

PÁTEK 20.4.'90

,ZLÝ SEN'' O T.G.M

KOMSOMOL

STARÉ HŘÍCHY

M N V

EKOLOGIE

O ZVYCÍCH

Velikonoce jsou už za námi a s nimi velikonoční zvyky, pestré a různorodé, křesťanské i předkřesťanské, některé tak staré, že při pomyšlení na tisíce let, po které trvají, jímá člověka závrať. Co jsou to vlastně zvyky? Barví se vajíčka a pletou tatary, navštěvuje se Boží hrob a jde se na Vzkříšení. Lidé aktivně dělají něco mimořádného a dělají to společně. A nezáleží příliš na tom, že si vlastního smyslu zvyku a obřadu nejsou plně vědomi. I tak je prastarý obřad povznáší, vytrhuje ze všednosti, sbližuje s druhými, zkulturuje. Při sobotním poledním houkání sirény mi napadlo, že existoval v době první republiky zvyk houkat v poledne na Bílou sobotu - na dvě minuty se zastavil život, lidé stáli a vzpomínali na mrtvé, kteří padli za naši svobodu a na ty, kteří se jí nedožili. Zvyk zmizel ve snaze vytlačit Bílou sobotu jako křesťanský svátek do řady všedních dnů. Siréna houká každou sobotu a zevšedněla. Nikdo se už nezamyslí a nevpomene na oběti válek. A stejně tak i obřady a zbytky velikonoc postupně upadaly - někde už zbyli jen malí šmigrustníci, sbírající vajíčka, a velcí, které s pochůzkám s tatary lákaly spíše jen nalévané pohárky. Ve velkých městech už ani to ne. Velikonoce už nebyly svátky, jen "dny pracovního klidu".

Sami jsme se vzdali mnoha dobrých zvyků, anebo jsme si je nechali vzít. Nejstarší svěcení prvního máje souvisí ještě s pastýřským způsobem života. Zachovalo se už jen v několika vesnicích na Slovensku, kde v ten den vyhánějí stáda na pastvu mezi dvěma ohni za zpívání a obřadů. Někde se ještě zachovaly večerní ohně. Někde jen vzpomínka na májové slavnosti v přírode - majálesy. Právě před sto lety se stal první máj dělnickým svátkem na památku šesti dělníků, zastřelených v Chicagu při májové manifestaci roku 1886. Manifestace jednoty dělnictva a jeho vůle být politickou silou se mezi válkami zvrhly v manifestace síly a často i střety jednotlivých socialistických a komunistických stran. A po nastolení komunistického režimu se staly první máje povinným a důsledně vynucovaným holdem celostátním i místním představitelům KSČ, kteří blahosklonně kynuli z tribun dole procházejícím davům. I to se stalo zvykem, třebaže pro účastníky málo radostným.

Najdeme novou náplň pro slavnost prvního máje? Dokážeme si vytvořit svátek, který by byl oslavou jara i lidské práce, manifestací sebevědomí moderního dělnictva i rolníků a zároveň slavností radosti a sblížení? Asi se nám to hned nepodaří, zvyky se dají rozkazem zrušit a zakázat, vytvářejí se však pozvolna a dlouho. Ale musíme se pokusit.

PRVNÍ MÁJ - VESELÝ MÁJ

Všem vedoucím pracovníkům. Seřadit své zaměstnance, žáky všech druhů škol v 7.30 hodin na scénu ..... ale náleží, tak to již nikdy nebude.

První máj v tomto roce po velmi dlouhé době není čárka na seznamu účasti. To byl také hlavní důvod, proč se rozhodlo Občanské fórum uspořádat veselici a vůbec celý program na prvního máje. Co OF společně s hranickými závody, MěstNV a ČSS pro vás připravily? V 9.30 hod. začne hrát dechovka na Masarykově náměstí, dále bude připravena folklorní skupina ROI, skupina Country. Samozřejmě je pamatováno na občerstvení, kolo štěstí, hry pro děti, spousta papíru a pastelů, několik dalších překvapení. Od 9.30 hod. do 12.00 hod. vás prostě zveme na společné setkání, na první svobodnou prvnomájovou veselici po 40 letech. Ovšem 12.-tou hodinou program prvního máje nekončí. Od 14.00 hodin bude v areálu letního kina připraveno odpoledne, věnované především dětem. Hry, vystoupení mladých sportovců, karate, kendo, judo a především zase hry. Nechceme zde vše vyjmenovávat, nechte se také překvapit a i vy nám můžete při této akci pomoci svými nápady. Pro hranickou mládež na závěr celého dne připravujeme koncert v letním kině. Podrobný program celého dne bude zveřejněn v posledním dubnovém čísle Přehledu.

ROI

Když jsme s mým neúnavným tátou v roce 1969 zakládali v Hranicích Svaz Cikánů - Rómů, což nám bylo tehdejším nomenklaturním vedením MěstNV milostivě dovoleno, mysleli jsme si : no a nyní nastanou časy, kdy snad i ten všemi zapomenutý Róm se zvedne z bláta a narovná hřbot, již tak dost pohmožděný. A narovnal ? Ne ! Kekli jsme A a B jsme už říci nestáli ... Jen jsme mírně zvedli oči a už rudá boť zašlapala naše naděje opět do bláta.

Vážení čtenáři mi jistě odpustí onen poetický tón. Ano, pár měsíců jsme jako svaz, nebo chcete-li strana, sloužili. Otázkou je, jak a komu, podle jakého scénáře jsme měli hrát svou roli. Odpověď je nad slunce jasnější. Na otázku "jak" odpovidám "špatně", na otázku "komu" odpovím vám prosbou "hádejte prosím".

Proč tyto řádky vlastně sestavuji ? Hned to vysvětlím. Dne 9.4.1990 kolem 17,00 hodiny ke mně přistoupil můj dobrý bílý přítel s těmito slovy :

"Štefane, ty kluku černá, před chvílí jsem poslouchal rádio. V Praze se chtějí ti tvý soukmenovci přifařit na kandidátku s rudejma. Jó, je to jasné zpráva, hrůza třese kurníkem". Potud citace. Pokusily se o mne mdloby a v kolenou jsem chytíl mírný třes. Představa, že by "jim" ti naši pomohli a "oni" znova přišli se vzpřímenou hlavou a obsadili největší počet židlí, mě děsil, přímo omračuje bolestí. Poněvadž jsem byl přítomen na ustavujícím sjezdu Rómské občanské iniciativy (ROI), nemohu tomu uvěřit. V Praze se sešli Rómové snad ze všech končin naši krásné, libezné země. V diskuzi pak každý náznak, slovo, věta, která aspoň málo směřovala proti KSČ, byla přijata souhlasným potleskem.

Vážení čtenáři, přátelé, jsem pověřen hranickou ROI vám sdělit, že hraničtí Rómové nepůjdou do prvních svobodných voleb od roku 1948 jako pátlá kolona KSČ.

Štefan Vebr

	max. hodnoty stanovené dle norm			BEČVA			NOVÝ ODBYT			KAMENSKÁ			LIOTKA			VELIČKA		
	Svět	Belg	ČSN	Vincot. Brussel	OHS	SmVaK												
	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1	r/1
stříbro	10	10	50	<0,5	-	-	<0,5	-	0	<0,5	-	0	<0,5	-	0	<0,5	-	0
zinek	5000	5000	500	25	177	-	25	58	-	74	120	-	31	64	-	62	-	-
nikl	50	50	-	<50	4	--	<50	4,1	-	<50	3,4	-	<50	3,1	-	<50	-	-
olevo	50	50	50	<5	5,7	-	5	6,4	10	<5	6,4	11	<5	8,5	10	<5	-	<10
chrom	50	50	50	<50	1,2	-	<50	1,4	-	<50	1,4	-	<50	1,6	-	<50	-	-
vanad	-	-	10	<10	-	-	<10	-	-	<10	-	-	<10	-	-	<10	-	-
kadmium	5	5	10	0,2	0,7	-	<0,1	0,6	1	0,2	0,5	<1	<0,1	1	1	0,1	-	<1
rtuť	1	1	1	<1	<1	-	<1	<1	-	<1	<1	-	<1	<1	-	<1	-	-
kyanidy	50	10	10	<10	7,8	-	<10	1	0	<10	3	0	<10	1,7	10	<10	-	10
fenoly	0,5	0,5	50	<0,5	<7	-	<0,5	7	-	<0,5	<7	0	<0,5	<7	0	<0,5	-	0
anionické detergenty	200	200	200	139	34	-	75	7	-	53	15	-	65	7	-	68	-	-

V tabulce jsou uvedeny hodnoty škodlivin, jak je naměřila Krajská hygienická stanice, SEMVaK Ostrava a firma Vincotte z Bruxelles v pěti odběrových místech. Jedná se o infiltraci zónu Bečvy a Veličky a tři místa vodovodního řádu Hranic.

Jak při srovnání s evropskou, belgickou a naší normou pro pitnou vodu, vychází voda ze všech vzorků jako nezávadná. Jedná se samozřejmě o jednorázovou zkoušku, která nemusí mít průkaznou hodnotu pro stav čistoty vody v Bečvě a vodovodním řádu města v průběhu celého roku.

V každém případě však tato tabulka může být příkladem srovnání skutečně nezávislé analýzy s analýzami organizacích v minulosti rozhodně závislými na vládnoucích strukturách. V budoucnosti bude nutné vybudovat systém kontroly čistoty životního prostředí spravovaný přímo obcí, jak je tomu např. v zemích západní Evropy. Pouze v tomto případě bude možná průběžná kontrola, a tím i nezávadná voda a čistý vzduch pro obyvatele dané obce.

Analýzu tkání štíky odlovené hranickými rybáři, kde by se měla projevit případná kumulace výskytu lžíčkových kovů, provádí biochemická laboratoř V.U.B. v Bruselu. Výsledky budou během dvou týdnů do Hranic zaslány poštou.

Originály všech analýz jsou uloženy na MěstNV v Hranicích.

Vladimír Hudec

ČESKOSLOVENSKÝ KOMSOMOL?

Tak jsme se dočkali! Komunistický svaz mládeže byl konečně ustaven i u nás. Náš východní soused - náš (nebo jejich) vzor - se po mnoha letech dočkal sesterské (nebo bratrské?) organizace v Československu. KSM vznikl jako "výsledek celorepublikového setkání zástupců mladých lidí sympatizujících s KSČ, jako samostatná dobrovolná společenská organizace mládeže, která se hlásí k akčnímu programu KSČ a podporuje volební program strany" Tolik výběr z RP č. 90 ze dne 17.4.1990.

Pochybuji však, že se jedná o organizaci samostatnou, alespoň ne pokud se jedná o vztah ke KSČ. Hlásí-li se tato organizace k akčnímu programu KSČ a k jejímu volebnímu programu, pak zde NUTNĚ musí existovat jednostranná závislost na politické straně, k jejímž idejím se hlásí, musí zde existovat respekt vůči oficiální politické linii této strany, a přece jen jistá ideologická podřízenost. KSM bude podle mého názoru líhní kádrů pro KSČ. Pánové z této strany asi cítí potřebu takovéto mládežnické organizace. Bodejť by nel SSM se rozpadl, nově vzniklé mládežnické organizace jako Svaz mladých apod. se hondrují mezi sebou o majetek, Pionýrská organizace je ráda, že je ráda, skauti a junáci se těžko budou hlásit k akčnímu programu KSČ a Orel už asi vůbec ne ... Navíc se jedná o mládežnické organizace, které budou pro KSČ zřejmě "politicky" nejisté. Takže vznikl KSM. Náš. Československý. Ne sovětský. Nebojím se, že bude mít nouzi o finance. Nevím sice, zda bude "finančně" soběstačná jen na základě příjmů ze svých členských příspěvků činnosti" podle vzoru KSČ, (jak to je v KSČ ve skutečnosti víme), ale nouzi o finance mít určitě nebude. Strana pomůže! Má z čeho!

A na závěr, oč mi vlastně jde? Pokud nebude co nejdříve a definitivně vyřešena otázka majetku KSČ, tak tato strana bude JEDINÁ v republice, která bude mít mládeži co a z čeho nabídnout. Ostatní strany financemi tolik neoplývají, ani socialisti, ani lidovci, ani OF. A mládež není zanedbatelná část populace ...

Lumír Fojtík

MANIFESTAČNÍ STÁVKA 11.4.1990

Svůj souhlas s účastí na výstražné generální stávce na podporu výzvy ČKD Polovodiče Praha k navrácení majetku KSČ, která proběhla dne 11.4.1990, nám zaslali zástupci OF a ZO odborového svazu pracujících Cementárny a vápenky Hranice již 6.4. a 44 členů OF pracovníků RaJ v Hranicích dne 4.4.1990.

Informace o účasti hranických pracujících na manifestační stávce podle hlášení mluvčích jednotlivých podnikových OF sestavených na základě ankety.

Zubní odd.	50 pro	0 proti
CVH Hranice		
- mimo VOT	370 pro	29 proti
Domov důchodců		
- zaměstnanci	46 pro	24 nevyjádřilo
- z 210 obyv.	70 pro	ostatní nevyjádřili
Teplice lázně	147 pro	0 proti
Nemocnice		
JKP Hranice	7 pro	0 proti
SMVaK projekce	47 pro	0 proti
Jednota	66 pro	54 neúčast
Pramen ředitel.	30 pro	---
MTH	300 pro	---
Sigma Hranice	2 500 pro	0 proti
Cihelny	76 pro	---
PBH Hranice	35 pro	---
SBD Hranice	9 pro	1 proti
ZŠ 1. máje	58 pro	---
Karnola - nebyla stávka organizována, neproběhla		

Bude pro nás jistě zajímavé, zjistit do příštěho čísla, jak tato akce proběhla na hranických školách.

ZPRÁVY A ÚVAHY

5

VZÁCNÝ HOST

Máme u nás očekávanou návštěvu - vzácného hosta Sv. Otce Jana Pavla II. Všichni lidé dobré vůle jsou na ni zvědaví. Ve všech farnostech čech, Moravy, Slezska i Slovenska probíhaly přípravy na tuto návštěvu. Ani hranická farnost a celé hranické děkanství nezahály. Od úterý do pátku se v našem farním kostele pouštěly magnetofonové kazety o životě Jana Pavla II. V den příjezdu, v sobotu večer v 19,00 hodina v neděli v 10,00 hodin budou zvonit zvony. Na našich kostelích budou viset vlajky vatikánského státu v žlutobílé barvě.

Ze samotné hranické farnosti jedou na posvátný Velehrad, kde papež slouží mše svatou, čtyři autobusy vůřících. Dálší jedou auty či vlakem.

Několik z nich bude mít pořadatelskou službu.

Je to historická návštěva. Umožnily ji změny, kterých jsme byli a stále ještě jsme svědky.

Díky za tyto změny, díky za tuto návštěvu.

P. Miroslav Dibelka
farář římskokatolické církve

ZPRÁVA O POUTNÍM MÍSTĚ KOSTELÍČEK

Toto místo, chráněné památkovým úřadem, bylo ve velmi desolátním stavu. Proto se církevní úřad římskokatolický v Hranicích rozhodl přistoupit v r. 1987 ke generální opravě. Sbírky se konají v kostele a jen pomocí vůřících, z jejich darů, se mohlo přistoupiti k opravám. Vedení stavebních prací se ujal obětavě a bezplatně bratr Fr. Jiříček z Hranic, který stavbu přes dva roky vede. Odpracovalo se spousta brigádnických hodin, za přispění členů ČSL a různých dobrovolníků. Byly obnoveny střechy, interiér kostela, opravena křížová cesta a zeď kolem hřbitova. Dne 31.3.1990 utvořili členové a příznivci brigádu a vysypali cestičky drobným štěrkem a upravili zeleň před Kostelíčkem. Při větrné smršti dne 9.3. 1990 vzala za své 250 let stará lípa. Bratr Frant. Jiříček obětavě sehnal 6 mužů, kteří havarii odstranili. Všem obětavým lidem a ctitelném tohoto krásného koutu našeho města patří srdečný dík. U Kostelíčka se konají třikrát ročně poutě. První letošní pouť se bude konat dne 17.6.1990

Za výbor ČSL
Zdena Paříková

UPOZORNĚNÍ

Podle zákona o volbách, oddíl 3, § 27, dobu volební kampaně se rozumí období počínající 40 dnů a končící 48 hod. před zahájením voleb, tzn., že volební kampaně se zahajuje 27.4.1990 a končí 5.6.1990.

Přesto, že je zákonem stanovená doba volební kampaně, již nyní některé politické strany začaly s vyvěšováním různých plakátů, a to i na nevhodných místech.

Jako špatný příklad uvádíme přitlučení plakátu na chráněný strom (lípa) přímo na náměstí v Drahotuších.

Žádáme všechny politické strany, aby při vylepování plakátů užívaly pouze plakátovací plochy, případně jiná místa k tomu určená a aby dodržely zákonem stanovenou lhůtu předvolební kampaně. Místa, která nejsou určena k plakátování, je možno využít pouze v rámci dvoustranné dohody s majitelem objektu.

MěstNV
odbor ŠKZaSZ

NA ZNÁMOU NOTU ...

S anonymy jsem dosud zkušenost neměla. Žádné jsem nepsla a žádné nedostávala. V posledních týdnech jsme si však založili na anonymní písemnosti, které dostáváme na OF, zvláštní složku. V našem týdeníku jsem se k této otázce již několikrát vyslovovala.

Jistě, anonymy patří vždy do koše. Není to forma dialogu, jsou to vizitky povah zbabělých a nečestných. A v Hranicích jsou to navíc vizitky lidí, kteří nestačili postřehnout, že z budovy OF na školním náměstí každý týden vychází jako tribuna pro výměnu názorů občanů Přehled, zato nám důrazně vyslovují výtky např. ohledně špinavých oken a s pocitem lítosti a hluboké křivdy se rozepisují o budově OF jako o "opuštěném domě". A my hned víme, odkud vítr vane. Dokonce i ozdobný rukopis posledního anonymu mi připadá velmi povědomý ....

Marie Hudcová

**PŘIJMOUT ODPOVĚDNOST ZA VLASTNÍ BUDOUCNOST
DOKONČENÍ**

Sociální politika se bude orientovat na rozvoj důstojného života všech občanů a na vytváření podmínek pro úspěšné zvládnutí životních problémů a rizikových situací jednotlivci i rodinami. Bude založena na státní garanci sociálních minim a podpor, na odpovědnosti každého za vlastní život, na partnerství občana a státu a na podpoře všech - státních, soukromých, svépomocných i dobročinných - forem sociální péče. Jejich terénní pacoviště včetně poradenství vytvoří na úrovni obcí spolehlivé zachranné a pomocné "sociální sítě" pro ty, kteří dočasně či trvale nebudou schopni řešit své problémy. Bude zavedena indexace všech sociálních příjmů a dávek.

Zdravotní politika bude vycházet z toho, že katastrofální stav občanů nelze zlepšit, nepřevezme-li každý, počínaje jednotlivcem a konče podniky a státem, odpovědnost za stav životního prostředí a životní styl společnosti. Bude vytvářet prostor pro svépomocné dobročinné a soukromé iniciativy občanů a zároveň zajistí, aby standartní péče byla dostupná každému, kdo ji potřebuje. Při tom bude mít každý občan možnost zvolit si svého rodinného i odborného lékaře. Důraz na všeestrannou ambulantní péči oproti hospitalizaci zajistí, aby pacient nebyl při léčení vytržen ze svého domova a přirozeného okolí. Postupně bude zaveden efektivní systém nemocenského pojištění.

Vzdělávání politika vychází z toho, že dosiahnout vyspělé země můžeme pouze tehdy, podaří-li se nám zvýšit úroveň vzdělanosti, zejména v budoucích podmírkách informační společnosti. Úroveň potřebné vzdělanosti není odvoditelná z potřeb dnešní, zastaralé struktury národního hospodářství, ale naopak, nástup vzdělaných odborníků považujeme za jeden z nejdůležitějších činitelů změn této struktury a jejích potřeb. Jsme názoru, že na budoucím trhu práce budou vědomostí a dovednosti oceňovány podstatně více, než dosud. Rekvalifikační programy mají usnadnit přechod pracovníků do jiných profesí, atestační systémy průběžně prověřovat kvalitu odborníků, očekáváme přechod k fakticky celoživotnímu vzdělávání. Vysoký standard vědecké práce se bude vytvářet ve vzájemné vědecké soutěži tvůrčích pracovníků. Budeme prosazovat pluralitní školský systém, v němž stát nebude mít monopolní úlohu. Zvýšením platů ve školství chceme podnítit zvýšení kvality pedagogických pracovníků, vysoké školství navrhujeme propojit se základním výzkumem. Měli bychom usilovat o to, aby se učitelské povolání stalo jedním z nejprestižnějších a aby škola byla nejdůležitější budovou v obci.

Ekologická politika bude založena především na prevenci vzniku a možné nápravě škod na životním prostředí a na tvrdé penalizaci ekologicky škodlivých technologií tak, aby se tyto technologie staly i ekonomicky nevýhodné. Cílem je obnovení harmonie naší společnosti s jejím prostředím jako základního předpokladu trvale udržitelného rozvoje. K tomu je nezbytné především co nejsetrněji a co nejfektivněji využívat obnovitelné i neobnovitelné zdroje, a využívat odpady jako druhotné suroviny. Musíme také omezit emise škodlivin do prostředí, vrátit naši krajině její krásu a schopnost vyrovnávat se s nepříznivými vlivy a zachovat budoucím generacím nenarušené původní hodnoty. Zvláštní pozornost budeme věnovat zabezpečení zdravotně nezávadné pitné vody a potravin, jako základních podmínek života člověka.

Politika pro venkov, zemědělství a lesnicktví

Budeme podporovat rozvoj družstevních i soukromých forem zemědělského podnikání. Přitom zajistíme zákonnou ochranu zemědělské a lesní půdy před jejím možným prodejem do zahraničí. Ekologicky citlivé hospodaření má přispět k obnovení krásy krajiny a k oživení vztahu člověka k půdě. Venkov nemůže být pouhým přívěskem města, ale svébytným společenstvím s vlastní občanskou vybaveností, jako jsou školy, služby, řemesla. To vyžaduje plnou samosprávu venkovských obcí, aby se do nich mohli vrátit přitažlivý společenský život. Budeme podporovat zvyšování významu vodohospodářských, půdoochranných, klimatických, rekreačních a estetických funkcí lesa, při zachování schopnosti trvalé produkce dřeva. Naším cílem je les jako zdravá a plodná zahrada našeho společného domu.

Kulturní politiku chceme opírat o zásadu svobody umělecké tvorby, kulturní a náboženské činnosti i svobody informací. I zde se musíme vracet k tradičním hodnotám evropské kultury, odmítajícím nivelizaci a postátnění kultury. Zvláštní pozornost chceme věnovat záchrane národního kulturního dědictví (zachování historických měst a sídel, památkových staveb a předmětů). Za organickou součást kultury považujeme i kulturu tělesnou. Budeme podporovat rozvoj regionálních a lokálních kulturních ohnísek, opírající se o místní iniciativy a zájmy a záštitu demokratických orgánů místní správy. Odmítáme jednostrannou komercionalizaci kultury.

Národnostní politiku zakládáme na uznání zásady, že Československo je společným domovem všech národů a národností, které zde žijí. Vzhledem k přibližnému vyrovnaní ekonomické úrovně mezi českými zemiemi a Slovenskem považujeme za vhodné, aby již federální rozpočet nesloužil přerozdělovacím procesům, a aby do něho oba národní celky přispívaly na krytí svých společných potřeb. Všechny národnosti mají právo na uspokojování svých specifických zájmů a potřeb, zejména na rozvoj svých kultur, tradic a jazyků. Nikomu nemůže být upíráno právo hlásit se ke své národnosti.

Regionální politika. Obnova skutečného politického života na místní úrovni vyžaduje především širokou samosprávu obcí, podloženou i jejich ekonomickou samostatností. Prosazujeme spravedlivou regionální politiku, citlivou k rozdílným rozvojovým předpokladům jednotlivých oblastí při respektování identity Čech, Moravy a Slezska. Chceme pomáhat iniciativám, směřujícím k oživení venkovských sídel i menších měst, stejně jako ke zlepšování životních podmínek ve velkých městských aglomeracích.

Braná a bezpečnostní politika bude založena na omezování rozsahu československé armády v závislosti na pokračování celoevropského mírového procesu. Považujeme za nutné konečně zpracovat samostatnou československou vojenskou doktrínu a v ní určit charakter armády, zásady pro její strukturální výstavbu, dislokaci, podmínky vojenské služby, jakož i obsah výchovy a přípravy vojáků v duchu demokracie a humanity. Považujeme za nezbytné posílení policejních složek, orientovaných již nikoli na boj proti politickým odpůrcům, ale na udržování obecného pořádku, ochranu zákonních práv a majetku občanů i státu, na boj se skutečnými zločinci včetně organizovaného zločinu.

* * *

Volební programy se v dnešní politické situaci zužují na opěvování hodnot demokracie a tržní ekonomiky, spojené s kritikou předchozího režimu. Takový postup Občanské fórum však pokládá za amorální. Občané, kteří budou hlasovat pro kandidáty Občanského fóra, vědě, že jim nenabízíme lehkou cestu. Ti, kdo přes verbální kritiku byli s minulým režimem vcelku spokojeni, protože od nich nevyžadoval příliš mnoho práce, by si měli uvědomit, že náš volební program od nich tuto práci až na hranici jejich schopností vyžaduje. Výsledky této práce však musí zůstat v rukou občanů, ne být anonymně přesunovány státem ve prospěch vlastní vinou neschopných.

Budoucnost se před námi znovu otevírá. Náš dům se znovu může stát vyhledávaným místem v Evropě. Naše revoluce však ještě definitivně nezvítězila. Zvítězí teprve tehdy, až překonáme bezvýchodný styl života na účet budoucnosti, až začneme opět stoupat vzhůru. Apelujeme proto na sebevědomé občanství každého z nás, nikoli na poníženou ustrašenost, která v nás byla dlouho pěstována. Neslibujeme, ale vyzýváme k odpovědnosti. Připomínáme si slova Johna Kennedyho: Neptejte se, co pro vás může učinit vaše země. Ptejte se, co můžete učinit pro svoji zemí vy.

TO JE SNAD ZLEJ SEN...

Okresní prokuratura v Přerově

Pn 365/89

V Přerově dne 23.3.1990

U s n e s e n í

Okresní prokurátor v Přerově rozhodl ve věci
sp. zn. Pn 365/89 takto :

Podle § 159 odst. 2 trestního řádu

o d k l á d á m

věc odstranění a zničení soch T. G. Masaryka v období let 1974 - 1975 v obcích Kojetín, Hranice a Vlkoš, okres Přerov, k čemuž došlo dle výsledků provedeného prověření tím, že

- 1) RsDr. František Novosada, nar. 4.5.1925, bývalý vedoucí tajemník OV KSČ v Přerově, naposled bytem Přerov, Kratochvílova čp. 281, vydal z titulu jím zastávané funkce pokyn, aby sochy sochy T. G. Masaryka z Kojetína, Hranic a Vlkoše byly odstraněny a zničeny roztažením v Přerovských strojírnách Přerov, což by bylo třeba kvalifikovat jako návod k trestnému činu poškozování majetku v soc. vlastnictví podle § 10 odst. 1 písm. b), § 136 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) trest. zákona,
- 2) Eva Matěřánková, nar. 8.1.1929, bývalá tajemnice pro ideologii OV KSČ v Přerově, bytem Přerov, Klivarova č. 1, která o odstranění a zničení soch věděla a z titulu jí zastávané funkce toto jednání schvalovala, což je třeba kvalifikovat jako trestný čin schvalování trestného činu podle § 165 odst. 1 trest. zákona
- 3) Bohumil Zukal, nar. 17.12.1932, vedoucí provozu st. p. Přerovské strojírny Přerov, bytem Pavlovice čp. 193, okres Přerov, který jako vedoucí provozu č. 430 Přerovských strojíren Přerov umožnil provést na tomto pracovišti zničení předmětných soch, když toto jednání je třeba kvalifikovat jako pomoc k trestnému činu poškozování majetku v soc. vlastnictví podle § 10 odst. 1 písm. c), § 136 odst. 1 písm. a), odst. 2 trestního zákona,
- 4) Ladislav Kotouček, nar. 21.6.1929, bývalý velitel jednotky lidových milicí Přerovských strojíren Přerov, bytem naposledy Přerov, Na odpoledni čp. 7, který z titulu jím zastávané funkce velitele jednotky zajišťoval vlastní odstranění soch z uvedených míst a jejich převoz ke zničení do Přerovských strojíren Přerov, což by bylo třeba kvalifikovat jako pomoc k trestnému činu poškozování majetku v soc. vlastnictví podle

§ 10 odst. 1 písm. c), § 136 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) trest. zákona,

neboť trestní stíhání je podle § 11 odst. 1 písm. b) trestního řádu nepřípustné, protože došlo k promlčení věci.

O d ú v o d n ē n í :

Okresní prokurátor v Přerově byla doručena oznámení o odstranění a pravděpodobném zničení soch T. G. Masaryka v Kojetíně, Hranicích a Vlkoši, okres Přerov, která z hlediska předmětu byla sloučena k provedení společného prověření ve smyslu ust. § 158 odst. 3 trestního řádu, jež bylo prováděno v součinnosti s pracovníky odd. hospodářské kriminality OO - VB OS SNB Přerov.

Pokud se týká odstranění soch T. G. Masaryka v Kojetíně, toto oznámení učinil 14.12.1989 místopředseda MNV Kojetín František Kolek. Oznámení o odstranění sochy T. G. Masaryka v Hranicích, okres Přerov, bylo učiněno místopředsedkyní MŠNV v Hranicích. Poslední oznámení o odstranění sochy T. G. Masaryka ve Vlkoši bylo učiněno dne 16. 1. 1990 Josefem Řezníčkem z Občanského fóra v obci Vlkoš, okres Přerov.

Konaným prověřením bylo zjištěno, že v letech 1974-75 probíhalo v okrese Přerov odstraňování soch T. G. Masaryka z míst, kde tyto sochy byly umístěny. Doporučení k této akci bylo dáno předsednictvem OV KSČ v Přerově. Sochy T. G. Masaryka z Kojetína, z Hranic i z obce Vlkoš, okres Přerov, byly převezeny do objektu Přerovských strojíren Přerov, kde bylo provedeno jejich rozbití a posléze byly všechny sochy ve slévárně roztaženy.

Jak bylo zjištěno, sochy z Kojetína a Hranic byly nejprve umístěny v objektu zámku v Tovačově, a to v prostorách Okresního vlastivědného muzea J. A. Komenského, odkud byly na základě nařízení tehdejšího vedoucího tajemníka OV KSČ v Přerově RsDr. Františka Novosada odvezeny ke zničení do Přerovských strojíren Přerov. Odstranění sochy T. G. Masaryka z obce Vlkoš bylo provedeno z podnětu RsDr. Františka Novosada a socha byla rovněž stejným způsobem zničena. Zničení této sochy v Přerovských strojírnách v Přerově v období let 1974-1975 je dokumentováno i tím, že v této organizaci se po určitou dobu nacházel žulový podstavec této sochy, který byl později převezen do objektu kamennosochařství OPS Přerov, kde byl postupně zpracován.

- - -
- - -
Zbývající část usnesení uveřejníme v příštím čísle současně se stížností na toto usnesení, které podal místopředseda MěstNV dr. Vladimír Juračka Krajské prokurátoru v Ostravě.

KOMENSKÁ ANO, ALE JINAK

Posláním Městského národního výboru je mimo jiné zabezpečení dostatečného počtu bytů pro naše občany. Podle dosavadního přirozeného vývoje města je potřeba postavit asi 400 bytů každých pět let. Územním plánem města Hranice je určena k další zástavbě lokalita "Komenská", kde dosavadní investor komplexní bytové výstavby ONV Přerov ve spolupráci s MěNV Hranice již od roku 1980 provádí územní a projektovou přípravu. Byla zde navržena výstavba 424 bytů v 6 a 8 podlažních panelových objektech včetně prodejny potravin, širokoúhlého kina, prodejny PNS a spotřebitelského centra. Součástí této stavby jsou také podmínující investice jako regulace Račího potoka, propojení plynovodu, vodovodu a vodojemu Pod Hůrkou.

Na základě zásadního nesouhlasu stavebního úřadu MěNV Hranice, který podpořilo Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody v Ostravě, k výstavbě obytného souboru panelovou technologií sídlištěního typu v těsném sousedství historického jádra města, proběhla řada jednání, kde již v srpnu 1989 bylo dosaženo a v prosinci 1989 již vyprojektováno:

1. změna prostorové skladby objektů bytových domů
2. snížení výškové hladiny zástavby na 4 podlaží
3. atypická úprava střech a posledního podlaží
4. snížení hustoty obyvatel obytného souboru a zachování původního rozsahu občanského vybavení
5. zpracování studie komunikace Komenská

Vzhledem ke změně politické situace ve společnosti proběhlo z iniciativy nového předsedy MěNV ing. Jaška dne 10.4.1990 jednání za účelem změny technologie výstavby z důvodu všeobecné nespokojenosti občanů s panelovou výstavbou. Za účasti investora ONV Přerov a KIU Ostrava, projektanta Stavoprojekt Olomouc, dodavatele Pozemních staveb Olomouc - závod Přerov a uživatele SBD Hranice bylo dohodnuto:

1. dodržet plánované termíny zpracování projektové dokumentace a termín zahájení stavby březen 1991
2. budou provedeny atypické úpravy fasád a vstupů objektů s maximálním využitím zděných materiálů dle návrhu projektanta a možností dodavatele

3. bude-li ze strany SBD Hranice zájem, je možno v přízemí objektů řešit pronajímatelné prostory provozoven drobných služeb pro občany

Současně bylo dohodnuto pokračovat v přípravě podmiňujících investic a hledat nové možnosti výstavby podle měničí se situace při zásobování materiálem.

Za odbor výstavby a ÚP MěNV zpracoval ing. arch. Röder

O FOLKU A PASU NA SLOVENSKO

je náš rozhovor se známým písničkářem Pavlem Lohonkou - Žalmanem.

VYSTUPOVAL JSI UŽ NĚKDY V HRANICÍCH? MÁŠ NĚJAKÝ VZTAH K NAŠEMU MĚSTU?

V Hranicích jsem vystupoval dneska asi po čtvrté nebo po páté. Zatím jsem si nedokázal Hranice pořádně prohlédnout - hlavně okoli. Doufám, že teď už na to bude víc času.

JAK HODNOTÍŠ NAŠI SOUČASNOU FOLKOVOU SCÉNU? NASTALY I ZDE NĚJAKÉ ZMĚNY?

Já si myslím, že teď už půjde o chleba těm klukům, co se tím živí, a teď se asi poprvé projeví kvalita a ta se udrží.

V MINULÉ DOBĚ LÁKALO LIDI NA FOLK MIMO JINÉ I TO, že FOLK STÁL JAKSI NA POMEZÍ LEGALITY. MYSLÍŠ SI, že TEĎ TEN ZÁJEM PONĚKUD OPADNE?

Já si myslím, že věrné publikum různým skupinám nebo písničkářům zůstane. Ale lidi, kteří chodili na vystoupení písničkářů jenom si zarevoltovat, tak teď, když si to můžou už přečíst v novinách, chodit nebudou. Jenom ti, kteří mají skutečně k muzice nějaký vztah a mají písničky rádi.

KTERÉ ZE SOUČASNÝCH FOLKOVÝCH OSOBNOSTÍ SI NEJVÍCE VÁŽÍS A PROČ?

Je to velmi těžké. Mám rád Poutníky a Křesťana, ti se mi zdají být takoví stále solidní lidi. A z těch folkářů Pavla Dobeše a Karla Plihalu.

HRÁL JSI UŽ URČITĚ NĚKDY NA SLOVENSKU.

No jistě. Mám tam spoustu kamarádů a přátel.

MYSLÍŠ SI, že PŘÍŠTÍ CESTA NA SLOVENSKO SE OBEJDĚ BEZ PASU?

Přes asi potřeboval nebudu, ale máme tam hrát v květnu a bojíme se tam jet. Protože už tam několikrát zmlátili české študáky, a mám pocit, že teď tam bude taková revolta. Pokud se od nás Slováci odtrhnou, tak tam nepojedeme.

MÁŠ POCIT, že BY PUBLIKUM NA SLOVENSKU BYLO NĚJAK JINÉ, NEBO JE ÚPLNĚ STEJNÉ?

Publikum je tam výborné, jak jsem už řekl, máme tam výborné kamarády. Ale musí si to tam dát sami mezi sebou do pořádku.

I KDYŽ TEĎ UŽ FOLKOVÉ KONCERTY NIKDO NEZAKUJE, MÁM POCIT, že PŘEDEVŠÍM Z ROZHLASU A TELEVIZE JE FOLK DOST MÁLO SLYŠET! MYSLÍŠ, že PRONIKNE I TAM?

Já mám takový pocit, že jestli pronikne do televize, tak to bude velká chyba. Ti, kteří vystupují na Staroměstském náměstí před televizí, se sami trochu odbourají, protože přece jenom bezprostřední kontakt na jeviště je něco jiného.

FOLK TEDY PATŘÍ SPÍŠE NA JEVÍŠTĚ.

Mezi lidi. Říkám, že je to pěkný, když někomu vyjde deska. Ale pokud lidi budou chodit, tak to bude bezvadné.

Děkuji za rozhovor

Pavel Lukeš

JEDNOTA POSTARU !

Stejně jako pisatelka -KO- v minulém čísle musím reagovat na příspěvek "Nejcennější medaile". Problém neschopných jedinců a k tomu mnohdy s nízkým morálním profilem, kteří zůstali ve funkčích, je bohužel dosti častý. Zvláště v systému spotřebních družstev. Tam dosud přežívají ti, kteří proklamují hesla typu "Chceme klid na práci" (přitom tento klid využívají převážně k zajišťování pozic) nebo "Nejdě nám o své funkce, ale o blaho podniku" (nic se však neděje, jen se vyčkává, jak se situace vyvine) a pod.

Přitom máme v živé paměti, jak tito lidé hodnotili listopadovou revoluci, jak litovali, že nebylo použito ráznějších prostředků a nadšené lidi s trikolórou považovali za šašky, kteří své vlastenecké projevují poskakováním po náměstí. Jako jasnovidci však spoléhali na stále platný zákon o spotřebním a bytovém družstevnictví, který jim umožnil, že zmanipulovali neinformované členy družstva (spotřebitele), a to svou osobní návštěvou, předstíranou lidovostí (dříve stěží odpovídali na pozdrav) a zkreslenými hospodářskými výsledky.

Bohužel, dokonale se jim to někde povedlo, a tito členové družstva jim v naději na bohatý a šťastný zítřek projovili důvěru, v našem případě ze 64 %. Nepomohlo, že zaměstnanci, kteří do problematiky podniku vidí mnohem víc, požadovali volbu nového představenstva demokratickou cestou za dosavadní aparátnické dosazování. Tomuto faktu napomohl i "umně" sestavený program konference, kdy diskuse byla zařazena až na závěr, tedy po volbách doplňujících kandidátů do představenstva. Ani zde nebyla připomínkám zaměstnanců přikládána důležitost. Ale i diskusi, když už vlastně o nic nešlo, si dokázali sami připravit. Stačilo jen, aby dosud slušným lidem zvedli plat a třídu, slíbili zahraniční služební cestu a pod.

Není se čemu divit. Vždyť peníze pro ně padají samy z nebe, jejich bývalí zaměstnavatele o nich nechtějí ani slyšet a měnit ve 40-ti letech způsob života? Nechceme po nich trochu moc? Máme proto jeden návrh. Možná, že by tito soudruzi byli ochotni odstoupit, kdyby ta medaile zaručovala doživotní slušnou rentu.

-- TAJ --

POTŠTÁT - O STATUT POHРАНИČNÍ OBCE

Pokračování z č. 13

Pracovní příležitost v místě nestačí pokrýt nabídku pracovní sily. Část pracovní sily Potštátska sice odčerpávají Vojenské lesy a statky a Státní lesy, dále provozovna OPP v Potštátě a Lisovna nových hmot v místní části Kovářov, avšak další občané musí do zaměstnání dojíždět do Hranic, Oder, Přerova a dokonce i na Ostravsko. Ruku v ruce s touto obtíží je rozvoj Potštátska blokován také malými možnostmi bytové výstavby, která se již několik let redukuje na podnikovou výstavbu VLS. Možnost získávání prostor rekonstrukcí bytů (domů) již odpadla a čekací doba na přidělení bytů mladým manželstvím je neúnosně dlouhá. Osobní výstavba domků občany je minimální, řada usedlostí, které by mohly být upraveny přestavbou, je prodána chalupářům, kteří až na malé výjimky k rozvoji Potštátska nijak nepřispívají. V poslední době se objevují i stížnosti na občanskou vybavenost rekonstruovaných bytů. V některých případech byla rekonstrukce prováděna nedbale, objevují se závady takového rázu, že bude nutno provádět rekonstrukci znova.

K pracovní příležitosti je třeba ještě poznamenat, že se již delší dobu na Potštátsku objevuje zarázející skutečnost. Vyučené prodavačky opouštějí svou profesi a nastupují do zaměstnaneckého poměru lesních dělnic. Hlavní příčina tohoto jevu spočívá patrně v nízké hmotné zainteresovanosti u SD Jednota Hranice.

V důsledku toho je na Potštátsku značný pokles v počtu obyvatel. Pakliže v době integrace v roce 1973 žilo v Potštátě, Boškově, Kovářově, Kyžlířově a v Lipně 1624 obyvatel, vykázalo sčítání lidu v roce 1980 1526 obyvatel a v loňském roce již jen 1335 obyvatel. Úbytek vykazuje i středisková obec Potštát, kde v uvedených letech žilo původně 946 obyvatel, pak 939 obyvatel a dnes již jen 854 obyvatel. S výjimkou Kyžlířova, kde je pokles poměrně malý (z původních 173 obyvatel v době integrace klesl počet v roce 1980 na 169 a v loňském roce na 165 obyvatel), došlo ke značnému poklesu v integrovaných obcích. Tak Boškov v loňském roce vykazuje pouze 106 obyvatel proti 193 v době integrace a 144 v roce 1980, Kovářov vykazuje 116 obyvatel proti 153 v době integrace a 143 v roce 1980 a v Lipně nežije dnes ani 100 obyvatel, proti 159 v době integrace a 131 v roce 1980 žije dnes v této místní části Potštátu pouze 94 obyvatel.

Uvedme ještě, že značnou část obyvatel Potštátska

dnes představují důchodci a že doba početných nových ročníků a přírůstků obyvatelstva je nenávratně pryč.

Je to důsledek nejen všeobecných negativních tendencí vývoje naší společnosti, ale i specifika, kterým je periferní postavení Potštátska v rámci okresu, na němž se výrazně podepisuje i skutečnost VVP. Tyto důvody vedou správu obce i občany k tomu, aby obec byla zařazena do kategorie pohraničních obcí a aby negativní dopad skutečnosti VVP byl zmírněn jeho teritoriálním zmenšením, jak to požaduje OF v místě.

Zpracoval: PhDr. Ivan Krška

V tomto čísle čtenářům představujeme humor Pavla TAUSSIGA.

ZPRÁVY

LOGOS V HRANICÍCH

V Hranicích vznikla okresní pobočka nové mezinárodní národní organizace Společnost československo-německého přátelství a porozumění LOGOS, sdružující na základě dobrovolnosti občany Československa, včetně těch, kteří žijí v zahraničí, a německé občany obou německých států a Západního Berlína. Společnost LOGOS chce umožnit svým členům, aby se mohli aktivně zapojit do procesu vzájemného neformálního poznávání a navazování mnohostranných společenských styků na poli sportovních, kulturních, vědeckých, hospodářských i podnikatelských vztahů, turistiky a ekologie.

Veškeré informace o přijetí do společnosti LOGOS, návrhy a nabídky podá písemně okresní pobočka v HRANICÍCH.

Pište na adresu: MARTIN DOLEŽAL
STRUHLOVSKO 1412
HRANICE

Týdeník Přehled vydává Občanské fórum v Hranicích, Školní náměstí, telefon 2087.

Přehled č. 14 připravili: Jindra Doleželová, Vlastimil Hecl, Bohumil Honzík, Libuše Hrabová, Marie Hudcová, Bohuš Kmok, Jan Koráb, Pavel Lukeš ml., Alena Mrázová, Jana Pokorná, Emilie Ryšková, Drahomíra Škapová

HRANIČTÍ RODÁCI, MÁTE SE KAM VRÁТИ ?

Výměně státní byt 2 + 1 (1. kategorie) prostorný se zahradou za jakýkoliv v Praze

Adresa v redakci

Program kina Svět:

sobota 21.4. - pondělí 23.4. Vážení přátelé, ano (český film)
pondělí 23.4. v 17,00 Město Zero (KPSF)
úterý 24.4. - pátek 27.4. Zabou (film NSR)
sobota 28.4. - pondělí 30.4. Čas sluhů (český film)

PROGRAMY SDRUŽENÉHO KLUBU

Pondělí 23.4.	Přednáška
malý sál SK	<u>OSOBNOST A DÍLO T. G. MASARYKA</u>
19,00	Hovoří J. Bobrovský, farář Čs. církve husitské
Středa 25.4.	Koncert
velký sál SK	<u>VLADIMÍR MIŠÍK a ETC :::</u>
19,00	

Zaměstnankyně Restaurací a jídelen v Hranicích se zřekly daru při oslavách MDŽ ve prospěch NsP v Hranicích.

RaJ OF Hranice

Harmonogram veřejných schůzí občanských výborů - jaro 1990

OV č.	Termín:	Hodina:	Místo:	Předseda OV:	Účast člena rady:
24	20.4.	19,00	OV Valšovice	J. Palička	ing. Kutý
28	20.4.	19,00	Pohost.Olšovec	M. Fraisová	V. Hudec
30	21.4.	18,00	Mysl. chata Rybáře	ing. Pavlátková	L. Dohnal
18	23.4.	18,00	zased. OSP	J. Kaštovský	Z. Mayer
1	24.4.	18,00	Jugoklub	PhDr. Kušner	Z. Mayer
12	24.4.	19,00	Místnost OV	S. Barfus	ing. Jašek

Občanské Fórum
OF
z Hranicích